

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

Jn duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamations, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Caput XLI. Agit de timore Dei & quomodo venialia peccata nos cauere
oporteat

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

quam excidamus; utque hanc in hac vita nobis concedat, ne in tentationem ignorare & non intelligentes incidamus.

C A P V T X L I .

AGIT DE TIMORE DEI, ET QVOMODO VENIALIA PEC-
cata nos cauere oporteat.

Quam & quo longior fuit quamquam non ita longa, ac quidem velle: res quippe suauissima est, de huiusmodi amore loqui; quid erit ergo cum habere? Tu mihi Domine illum concede, actum denum ex hoc mundo educito, cum eorum quae illius sunt nihil diligam aut concupiscam, & nesciam, quid sit aliquid praeter unum te amare, nec amoris nomen, rei alicui aut personae attribuere sustineam: omnia quippe falsa & inania sunt, cum ipsum fundamentum falsum sit, unde non durabit, nec constabit fabrica. Nescio quid usque adeo miremur, cum aliquem dicens audimus: Hic non bene mihi soluit, Ille non bene erga me afficitur; immo vero haec audiens, mecum ipsa rideo. quidnam quæsio is tibi soluere debet, vel cur aut quid te amet? Hinc videre poteritis, quid, qualiter sit mundus: nam per hunc ipsum amore postea vos castigat & cruciat. & hoc est, quod vos tantopere afflit, eò quod voluntas ægerrimè ferat & indignetur, quod eam pueribus crepundij haçtenus ita occupereris.

Iam porro ad amorem Dei veniamus, esto mihi aliquantulum graue sit, quod de hoc mundi amore pluribus agere non liceat. equidem eum pernoui, hinc illam vobis exponere & declarare vellem ut ab eo exinde semper immunes esse possitis: sed, quia id extra propositam materiam foret, hinc de eo plura non dicam. Timor Dei etiam facillimè notatur ac perspicitur, tam ab eo qui ipsum habent, quam ab iis qui cum eodem tractant & conuersantur; quamquam certum sit, cum initio non vñ statim ag- que adeo perfectum esse, nisi forte in aliquibus, quibus Dominus (vti vñscitur ubi est.) breuissimo tempore tam singulares gratias dat, & ad tam sublimem orationem suffollit, vt id quamprimum & iam inde à principio percipiatur! Sed ubi gratiae tam abundanter & intense non dantur, Crescit pau- vt vñico ad Deum accessu (quemadmodum dixi) animam omnimodis laetim ple- rūnique: virtutibus locupletent; ibi timor Dei non nisi paulatim crescit, robur que adaugetur, quotidieque nouum incrementum sumit: Tametsi id iam à principio percipiatur, qui namque eum habent, statim sibi à peccatis, peccandisque occasionibus prauoque confortio canent; insuper & alia illius argumenta videre est. At, cum anima iam ad contemplationem pertingit (qua de hīc potissimum age- mihi propositum est) tunc timor Dei quam maximè se exerit,

vti & amor , nec regi dissimularie potest , etiam in extremitate
 Et , licet quam attentissima super huiusmodi homines reflexio habetur , nulla tamen in eis somnolentia aut desidia notabitur , quamlibet etiam curiositatem & sedulitatem actiones notentur ; Deo namque quippe eos ita tuetur & seruat , vt , licet quam plurimum per
 cando lucrari possint , nullum tamen propterea peccatum veniale
 tenter admittent ; mortalia vero peccata ad instar ignis fugient
 sunt illusiones & imposturæ , carissimæ , quas semper maxime
 timere velim : Deinde supplices temper regemus , ut tentatione
 grauis non sit , vt per eam eum offendamus , sed eam iuxta viribus
 bur , quod ad illam superandam nobis dabit , temperatam immunditudo enim munda & pura maneat conscientia , aut exiguum ,
 etiam nullum , illa vobis inferre detrimentum potest . Hoc est quod

*Timor Domini
necessarius
est.*

rem facit , hic est timor quem semper in nobis esse , & numquid
 bis velim recedere ; nam hoc est , a quo salus nostra dependet ,
 quam magnum est , Dominum non offendisse , ut principia eorum
 fernalia , demones inquam , vincita & constricta sint , ne
 nobis noxam inferant : omnes namque , esto frendeant & indigneantur
 ei demum famulari debent : sed eo cum discrimine , quod illi violenter
 violenter , nos plena & tota nostra cum voluntate ! Ad hoc ut , si Deus
 placeamus , illi , velut violenter retenti & repressi , a nobis distin-
 guntur , ut ad nos appropinquare non aulint , nullumque nobis inferte datur
 possint , quantumlibet nos tentent , & secretos laqueos animo tendant .
 Hoc documentum interius apud vosmetipsas practicatae , (sipsum en-
 pe permagni refert ;) ac semper vigilare , & super vos ipsas reflectere
 quoadusque tam firmum & resolutum in Deum nullatenus peccatum
 in vobis propositum sentiat , mille ut potius mortes parate sint ,
 quam vel unum lethale crimen admittere : quoad venialia vero , com-
 date operam ut aduerterenter & scienter nulla admittatis : qui
 non multa quotidie committat ? Sed alia est aduerterentia hanc
 cogitata & praemeditata ; alia vero ita repentina & subita , ut ipsa
 cati venialis admissio , & haec aduerterentia penitus unum quid sint , de
 dem momento contingant , vix ut percipere possumus quid faciliter
 liberet nos Deus , ne quod peccatum , quantumlibet exiguum , valde
 uertenter & scienter admittamus : nescio enim , quod nostra sit aduersio-

*Dura adver-
tentia quo
ad peccatum
veniale.*

*Quomodo a tam magnu-
m ac potentem Dominum , in re quapiam , quantumvis pa-
neciato ve-
niali / scire
facto cauere
nobis deben-
tus.*

fendere perfumamus ; quamquam paruum minime sit , quod aduer-
 tentia tam Maiestatem committitur , maximè cum sciamus ab ipso nos va-
 cuum deliberatione factum videtur , & tamquam si peccans dicimus ,

mīne, quantumvis tibi displiceat, nihilominus idipſe committam: iam tuum ſcio id te videre, & noui id te nolle, & hoc iplum etiam intelligo; veruntamen meam potius voluntatem & appetitum ſequi, quam tuam volo. & huiusmodi calum, parum quid eſte, dicens quis audebit? equidem non leuem id culpam esse reputo, ſed magnam, & valde quidem magnam.

Notare, cariſſimæ (per amorem Dei vos obſecro) ſi modò hunc Dei timorem vobis acquiſere velitis, per magni referre, autè vos intelligere, ^{Quām gra-}
^{ue ſit Deum} quam magnum & graue ſit Deum peccando offendere, voſque hōc i- offendere,
^{deutidem apud voluntiplas reputare & reuoluere; noſtra quippe ſalus quantique} & vita inde dependet; magis verò, vt hancce virtutem profundē in eorū ſcire.
^{noſtreferat}
^{dibus noſtri, inſculptam & radicatam habeamus. Quoadvifq; verò eam} plenè obtinuerimus, neceſſe nos erit ſemper & aſſidue magna cum ſol-
^{licitudine incedere, omneſq; peccandi occaſiones cauere, atque eorum} hominum contubernia declinare, qui ut ad Deum propius accedamus,
^{impedimento nobis ſunt, non adiumento: ſtudioſe ergo & diligenter} reflecite ad omnia quæ agetis, vt in illis voluntatem vestrā frangatis; ^{Voluntas} propria in
^{ac date operam, vt quidquid loquemini, proximum ædificet, & ea col-} omnibus re-
^{loquia declinate, in quibus de aliis rebus potius quam de Dōo ſermones} bus frangē-
^{ſentur. Multa ſanè requiruntur, vt timor hic in cordibus radices a- da.} Pia collo-
^{gat, iſque profundiſſimè inſculptus maneat: quamquā, vbi verus amo- quia comē- locum habet, facile ibi & timor habeatur & acquiratur. Verū, vbi ani- dantur.}
^{ma ſolidam quamdam in ſe determinationem ſentiet (vtrī antè dixi, Deū}
^{ob nullam omniū rem creatam offendendi, eſto poſtea ſubinde laba- ſumus enim fragiles, nulloque modo ipſi nobis fidere poſſumus: i-}
^{mō quādo ſolidius & firmius propositum faciemus, minūs tunc nobis}
^{fidere oportet, à ſolo quippe Deo fiducia & confidentia noſtra omnis}
^{veniat oportet) non propterera animū despondere aut deiſcere de- Ob aliquos}
^{babit, ſed quāptimum veniam offenſa petere procuret. Quando enim}
^{id quod dixi, in nobis ſentiemus, tam anxijs & ſcrupulōſi eſte non debe- lapsus ani- mū defi- pendere non oportet.}
^{mus. Dominus quippe nobis fauendo aderit, quin & ipſa noſ consuetu- do ad eum non offendendum, non parum iuabit, qua propter ſanctam}
^{quamdam libertatem noſ präferre oportebit, cum vno quoque iuxta ra- ſcrupulofia-}
^{tionis präſcriptum & dictamen agendo, etiam cum ijs qui vitæ licen- tas nimia}
^{tioris, & parum ſpirituales ſunt, qui enim antè vobis adiſtar veneni, & virtuosa, ſed}
^{animæ interitus erant occasio, quam verum hunc Dei timorem habe- ſancta que- dam libe- ras preferē-}
^{reis; poſtea non raro Dei magis diligendi, eiusq; quod ab ea voſ re libe- da.}
^{rat, in qua euidentiſſimum falutis vestræ periculum ſitum eſſe videtis, da.}
^{laudandi occaſio erunt. Et ſi ante a forſan instrumentum fueritis ad eo- zum infirmitates & imperfectiones magis fouendas, iam in cauſa eritis vt}

E

I

EAS

*Vniuersitatis Dei
timentis
præsentia.
in causa est
ut reliqui
à peccando
caueant.*

eas ipsi expugnare & à se reijcere satagant (ed quod coram vobis refetur,) hoc namque fieri potest, etiam si vobis honorē deferre nolint. Eodem Dominum laudo, vndenam hoc prouenire possit cogitans, *expe-*
que vnicus Dei famulus, etiam non loquendo, sermonem abrumpti-
qui contra Maiestatem ipsius profertur. Evidem perinde id fieri ca-
atque hoc in mundo inter amicos: si quem enim habemus amicum, co-
semper & vbiuis reueremur; vnde etiam de eo absente nihil inimici-
aut contumeliosum dicimus, inter eos præsertim cum versamus quod
amicum nostrum esse norunt. Non aliter inquam hic sit: cum enim
Dei famulus in statu gratiæ sit, hinc hanc ipsam gratiæ efficiere credo;
quantumcumque parvus sit, & abiectus, veneratio deferatur, & neq;
molestia inferatur in eo, quod adeò illi scitur molestum futurum, via
quod Deus offendatur & peccando irritetur.

Sane, hoc quomodo fiat, nescio, aut quemam rei huius causæ, in
tamen ita plerumque fieri. Quamobrem nō est quod sic anxie & oppre-
ſæ incedatis: si enim anima se restringere & homines vereri incipiatur,
ei multum ad oīne bonum nocet, & id subinde in causa est, ut scipio
ipsa agitari incipiatur, itaque tum sibi, tum alijs omnibus iuandis in-
& inutilis redditur. Et, esto fortassis in scrupulos non incidat, sibi qui
prodeste, & habilis esse poterit, at non multas animas ad Deum pe-
het, quod eam ita angustiarum & timidam videant. Talis quippe no-
conditio & natura est, ut tale quid illa intimidet & pauidam reddat
& desiderium, eam deponere faciat per eam viam incedendi, per que-
nos inceditis (ne similes in angores & meticulositates forte incedant),
eam maioris virtutis ac perfectionis esse certissime norint & videant.

Oritur hinc & aliud damnum; nimimum, quod cum aliis dimid-
mus (ed quod per viam nostram non incedant, sed cum manu, de
Etimonia, quod proximo prossint, liberè & sine huīusmodi auxiliis
cum ipso conuersentur & tractent) statim eos imperfectos esse credamus
& si sanctam quamdam libertatem ostendant, dissolutio quædam
esse videbitur. Quod sane perquam periculorum est, nobis preletum ge-
rudes & litterarum expertes sumus, & quæ, quousq; & quoniam
sine peccato cum aliis tractare oporteat ac licet, nescimus, immo vero alle-
id non est, quām continuo in tentatione ambulare, pessimumque etiam
gestionis est, ed quod in proximi derriumentum & perniciem vergere
tare autem, ed quod omnes ea via non incedant, qua tu, scilicet cum
strictione & anxietatibus, propterea non tam bene eos incedere, lo-
pessimum est. Est hic & aliud damnum, nimimum quibusdam in rebus
quibus meritò loqui deberetis, & ratio etiam vos loqui suaderet & cog-
fieri posse, ut præmetu, ne plus fortasse dicatis quām oportetas, loqui

*Contra eos
qui loqui
verentur,
ne loquendo
excedant.*

audeatis; sed fortasse bene locuturæ sitis de eo quod potius vos detestari & abhorre oportet.

Quamobrem, carissimæ, date operam, ut, quam fieri potest maximè, sine Dei ramen offensa, affabiles sis, itaque cum omnibus qui vobiscum tractabunt, conuersemini, vestram ut conuersationem & commercium diligent, & erga vestrum viuendi & agendi modum bene atti-
 ciantur; itaque à virtute non alienentur aut deterreantur. Per mul-
 tum hoc Monialium & Religiosarum interest, ut, quo sanctiores sunt, eo etiam sint erga conforores suas affabiliores. Et, licet magnam molestiam ac pœnam sentiatris in eo, quod fortasse omnia illarum sanctiores
 colloquia non sint talia, qualia ea esse desideraretis, non propter sunt affa-
 ea tamen alieniores vos ab illis ostendite; ita namque & illis prode-
 ritis, & ab eis diligemini. Multum quippe curare debemus, ut nos affa-
 biles alij præbeamus, & ijs quibuscum agimus, placeamus & gratæ si-
 gnum, ac præfertim confororibus nostris. Sentite ergo de Deo in veritate,
 carissimæ, qui tā paruas minutias ut quidē vos pueratis, non curat aut re-
 spicit. Nolite permittere, ut anima vestra aut animus angustietur ac re-
 stringatur; nam hac ratione fieri posset ut multum boni amitteretis. Ve-
 rum bonam intentionem, & firmum Dei nūmquam offendendi propo-
 situm (vti dixi) semper habetote. Adhæc nolite pati, ut se anima abscon-
 dat & videri nolit; sic enim ad eō non sanctitatem comparabit, multas vt Non nimi-
 contra imperfectiones, quas ei aliunde alijque vijs diabolus aggeret, sit sum anima
 collectura; itaq; (quemadmodum dictum antè est) nec se ipsam, nec alias, restringenda.
 tantum quantum alioqui possit, promouebit. Hic ergo videtis, quomodo per duas hasce res, amorē in quā & timorem Dei) per hanc viā quiete &
 securè ambulare possimus, esto (quia Dei timor semper præcedere debet)
 non planè sine cura; talem namq; securitatem habere nō possumus quā-
 diu hīc viuimus; hoc enim periculose foret. Sic quoq; id præceptor no-
 ster intellexerit, qui ad orationis huius extremum hæc ad patrem suum
 verba profert, ut pote qui ea per necessaria esse, optimè sciret & intellige-
 ret.

C A P V T XLII.

POSTREMA HÆC VERBA, Sed libera nos à malo, Amen, EX-
 ponuntur.

NO sine ratione videtur mihi benignissimus Præceptor noster Iesus
 Patrē suū rogare, ut nos à malo (id est à vita huius periculis & mo-
 lestijs) liberet, partim nostri causa: quādiu enim, & inquitū viuim⁹, multis
 obnoxij